

Міністерство освіти і науки України
Полтавський державний аграрний університет
Факультет обліку та фінансів
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

***X Всеукраїнська науково-практична конференція
молодих вчених***

***«Наукове забезпечення розвитку національної економіки:
досягнення теорії та проблеми практики»***

**09 листопада 2023 року
м. Полтава**

Організаційний комітет

Голова організаційного комітету:

Зоря Олексій – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування, заступник декана факультету обліку та фінансів з наукової роботи Полтавського державного аграрного університету

Секретар організаційного комітету:

Зоря Світлана – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету

Члени організаційного комітету:

Рудик Володимир – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи, страхування та електронних платіжних систем Закладу вищої освіти «Подільський державний університет»;

Коваленко Вікторія – доктор економічних наук, професор, професор кафедри банківської справи Одеського національного економічного університету;

Кришталь Галина – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів, банківської та страхової справи ПрАТ «ВНЗ Міжрегіональна Академія управління персоналом»;

Стамат Вікторія – кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту та маркетингу, заступник декана обліково-фінансового факультету з навчальної роботи Миколаївського національного аграрного університету;

Аранчій Валентина – кандидат економічних наук, професор, перший проректор Полтавського державного аграрного університету;

Безкровний Олександр – кандидат економічних наук, доцент, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;

Дорогань-Писаренко Людмила – кандидат економічних наук, професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;

Лега Ольга – кандидат економічних наук, доцент, професор кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених (м. Полтава, 09 листопада 2023 року). Полтава, 2023. 386 с.

У збірнику надруковані матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених «Наукове забезпечення розвитку національної економіки: досягнення теорії та проблеми практики». Конференція проведена у рамках виконання науково-дослідної теми Полтавського державного аграрного університету «Концепція інвестиційного й фінансово-кредитного забезпечення техніко-технологічного оновлення і розвитку аграрного виробництва як складової продовольчої та економічної безпеки» (номер державної реєстрації 0120U105469). Відповідальність за зміст і редакцію наукових праць несуть їх автори. Для здобувачів вищої освіти та молодих вчених закладів вищої освіти.

Посвідчення про реєстрацію в УкрІНТЕІ № 448 від 01.11.2023 р.

© Колектив авторів, 2023 рік

© Полтавський державний аграрний університет

**Мілана Бурмінова, здобувач вищої освіти СВО Бакалавр;
Юрій Тютюнник, к.е.н., доцент,
професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Полтавський державний аграрний університет**

БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

У сучасному світі, де економічна конкуренція надзвичайно висока, а на ринку постійно відбуваються зміни, бізнес-планування стає необхідним інструментом для підприємств у різних галузях. Воно перетворюється з обов'язкової формальності в стратегічний інструмент розвитку, визначаючи майбутнє підприємства та його успіх на ринку.

Бізнес-планування є процесом створення докладного плану дій задля досягнення певної мети в бізнесі. Воно охоплює аналіз поточного стану підприємства, визначення конкретних цілей та завдань, а також визначення необхідних заходів для досягнення цих цілей.

Бізнес-планування може охоплювати різні аспекти діяльності підприємства, такі як фінансовий план, маркетингову стратегію, оперативний план, ресурсне планування, управління ризиками тощо. Цей процес допомагає підприємствам краще розуміти їхні можливості й обмеження, прогнозувати результати та визначати необхідні кроки для ефективного досягнення бажаних результатів.

Задля підвищення довгострокової ефективності сучасні підприємства вдосконалюють свої системи управління у різних напрямках. Формуючи нові відділи, підрозділи та групи, орієнтовані на довгостроковий розвиток, підприємства створюють платформу для систематичного аналізу й удосконалення своєї стратегії. Ці структури допомагають компаніям активно вивчати зовнішнє середовище, передбачати можливі зміни та реагувати на них швидко й ефективно [1, с. 25].

Такий підхід сприяє не лише аналізу і визначенню тенденцій у зовнішньому середовищі, але й створює основу для вчасної реакції та впровадження стратегічних змін у діяльність підприємства. Це дозволяє забезпечити тривалий розвиток та конкурентну перевагу на ринку, попри надзвичайно динамічний характер сучасних умов бізнесу.

Також важливим аспектом у стратегічному управлінні є здатність розширити горизонти передбачуваності відносно можливих змін у зовнішньому середовищі, а також створення можливостей для своєчасного реагування підприємства на будь-які зміни на ринку [1, с. 25].

Якість планування змін напряму визначається відповідністю методології розробки бізнес-планів. Узагальнення підприємницького досвіду, яке набувається під час створення та обґрунтування бізнес-плану компанії, дозволяє виділити п'ять ключових стадій (ініціювання, підготовка, основна,

просування, авторизація). Вони послідовно змінюються й описують той процес, у ході якого інвестиційний концепт перетворюється на готовий проєкт, для реалізації якого виділяється фінансування [2].

При цьому, інформація плану може бути не зовсім точною, адже спочатку розробляється тільки загальна концепція, яка допоможе побачити наявні переваги й недоліки в діяльності підприємства й зрозуміти, які зміни впроваджувати.

Слід зауважити, що тільки переконавшись у перспективності й можливості реалізації плану, можна втілювати роботу. Важливими є саме доцільність та ефективність запланованих змін.

Загалом розробка бізнес-плану для кожного підприємства є індивідуальною, як такої загальної схеми його створення немає. Розробка залежить від розміру компанії, наявності підрозділів, галузі діяльності, наявних конкурентів, ринку й сегменту тощо.

Отже, бізнес-планування – це важливий елемент стратегічного управління, який допомагає підприємствам досягати стійкого росту, реагувати на зміни на ринку, залучати інвесторів та забезпечувати ефективне використання ресурсів. Він створює можливість адаптуватися до будь-яких викликів та можливостей, які принесені зовнішніми факторами, і допомагає управляти ризиками, пов'язаними з розвитком компаній у непередбачуваному бізнес-середовищі сьогодення.

Література:

1. Євтушенко В. А., Ляшевська В. І., Чупринюк Ю. В. Дослідження та вдосконалення стратегічного планування зовнішньоекономічної діяльності підприємства. *Бізнес Інформ*. 2020. Вип. 6. С. 23–29. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-6-23-29>.

2. Галько Л. Р. Бізнес-планування розвитку компанії: організаційні та методологічні аспекти реалізації. *Економіка та суспільство*. 2022. Вип. 44. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-44-63>.

**Ольга Вахняк, здобувач вищої освіти СВО Бакалавр;
Ольга Корицька, к.е.н., доцент кафедри менеджменту організацій
Національний університет «Львівська політехніка»**

ДОСЛІДЖЕННЯ ДИНАМІКИ БЕЗРОБІТНОГО НАСЕЛЕННЯ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Безробіття - це стан, коли людина, яка здатна і готова працювати, не має роботи і шукає можливість знайти заняття заробітку, або втратила свою роботу і на даний момент не має стабільного джерела доходу. Безробіття може бути тимчасовим, коли людина шукає нову роботу після звільнення або завершення навчання, або тривалим, коли вона довгий час не може знайти роботу. Безробіття може бути спричинене різними факторами, включаючи економічні

*Ірина Брюховецька, к.е.н.,
доцент кафедри фінансів, банківської та страхової справи;
Галина Криштал, д.е.н., професор,
завідувач кафедри фінансів, банківської та страхової справи
ПрАТ «ВНЗ Міжрегіональна Академія управління персоналом»
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО РИНКУ В УКРАЇНІ:
ПЕРЕХІД ДО СТІЙКОЇ МАЙБУТНЬОЇ ГАЛУЗІ 28*

*Владислава Бугайова, здобувач вищої освіти
факультету фінансів та банківської справи;
Олена Сергєєва, к.е.н., доцент,
доцент кафедри банківської справи
Одеський національний економічний університет
КАДРОВА ПОЛІТИКА ЯК СКЛАДОВА УПРАВЛІННЯ БАНКОМ 29*

*Олександр Будніков, здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії;
Юрій Корецький, здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії;
Валерія Шамраєнко, здобувач вищої освіти СВО Магістр;
Олексій Зоря, д.е.н., професор
завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Полтавський державний аграрний університет
УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ 31*

*Іванна Буковська, здобувач вищої освіти СВО Бакалавр
ВСП «Буришинський енергетичний фаховий коледж ІФНТУНГ»
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СТРАХОВОЇ ТА БАНКІВСЬКОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ 33*

*Мілана Бурмінова, здобувач вищої освіти СВО Бакалавр;
Світлана Зоря, к.е.н., доцент,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Полтавський державний аграрний університет
НАКОПИЧУВАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ 36*

*Мілана Бурмінова, здобувач вищої освіти СВО Бакалавр;
Юрій Тютюнник, к.е.н., доцент,
професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Полтавський державний аграрний університет
БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ
ПІДПРИЄМСТВА 38*